

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 31P/120/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114208259
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Nárožná
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6114208259.12

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci navrhovateľa C.. O.. A. D., H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. T. X, W. X, zastúpeného URBÁNI & Partners s.r.o. so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica proti odporkyni Ľ. D., H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. T., W. X, Q..Č.. E., G. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou GEREG & MESSINGEROVÁ, s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Horná Strieborná 4, v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej A. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako navrhovateľ, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, o návrhu odporkyne o oslobodenie od súdnych poplatkov, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/120/2014-224 zo dňa 23. 11. 2015 v časti uloženia povinnosti odporkyni zložiť preddavok na trovy znaleckého posudku v sume 200 €.

Súd p r i z n á v a odporkyni oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 1/3.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáha rozvodu manželstva s odporkyňou a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode.

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/120/2014-174 zo dňa 27. 05. 2015 súd manželstvo rozviedol, maloletú zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľa, odporkyni určil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100 € mesačne a upravil styk odporkyne s maloletou. Odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti rozvodu, zverenia a vyživovacej povinnosti potvrdil. V časti úpravy styku rozsudok zrušil a vrátil súdu na ďalšie konanie.

Uznesením č. k. 31P/120/2014-224 zo dňa 23. 11. 2015 súd nariadil znalecké dokazovanie a uložil povinnosť obom rodičom maloletej, každému zvlášť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku v sume 200 €.

Odporkyňa voči predmetnému uzneseniu podala odvolanie a požiadala o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. V odvolaní uviedla, že od 23. 06. 2015 je nezamestnaná a nepoberá žiadny iný príjem. Po finančnej stránke jej pomáha jej mama, u ktorej aj býva. Poznamenala, že nemá 200 € na to, aby mohla zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku. Ďalej podotkla, že v byte, ktorý má s navrhovateľom v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov žije v súčasnosti navrhovateľ, s ktorým sa nedohodli na vysporiadaní. Ešte raz uviedla, že nakoľko v súčasnosti nie je zamestnaná a veľmi dôkladne dodržiava liečbu, nemá ani žiaden príjem. Jej úspory nie sú v súčasnosti 4 000 € , ale len 50 €, nakoľko finančné prostriedky za pomoci svojej matky vynakladá na stretávanie s dcérou a na liečbu. Spolu s návrhom súdu bolo tunajšiemu súdu doručená listina "Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov" (ďalej len "tlačivo") o oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Z vyššie uvedeného tlačiva súd zistil, že navrhovateľka je rozvedená a má vyživovaciu povinnosť k jednému maloletému dieťaťu. Vyštudovala odbor I., toho času je nezamestnaná. Je vedená ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Býva v rodinnom dome, ktorého vlastníkom je E. T. Má účet v Q., na ktorom je aktuálny zostatok - 453 €, pričom priemerný zostatok účtu k 15 dňu v mesiaci za posledných 6 mesiacov bolo 100 €. Má úver v Q. v sume 5 250 €, pričom mesačná splátka predstavuje sumu 101,62 €. Výšku príjmu za posledných 6 mesiacov, iného príjmu, nehnuteľný majetok, hnutel'ny majetok, peňažné pohľadávky voči tretím osobám, pôžičky a úvery od iných osôb ako od banky, výdavky účastníka, odporkyňa neuviedla. V závere tlačiva svojím podpisom potvrdila čestné vyhlásenie o pravdivosti a úplnosti údajov s tým, že v prípade zistenia nepravdivých skutočností jej oslobodenie od súdnych poplatkov nebude priznané, resp. jej môže byť odňaté a môže jej byť uložená poriadková pokuta.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. súd zistil, že odporkyňa je vedená od 03. 06. 2015 v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby uzavretej dňa 31. 03. 2015 súd zistil, že odporkyňa ako dlžníčke bol poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 5 250 € a výška mesačnej splátky bola stanovená na sumu 101,62 €.

Lustráciou v katastri nehnuteľností súd zistil, že odporkyňa má s navrhovateľom v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov byt č. X, na X. poschodí, vo vchode č. X, zapísaný na LV č. XXXX, k.ú. S.. Súd ďalej zistil, že odporkyňa je podielovou spoluvlastníčkou (1/12) nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k.ú. R., a to ornej pôdy vo výmere 6592 m² a ostatných plôch vo výmere 6836 m², podielovou spoluvlastníčkou (1/24) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. R., druh zastavané plochy a nádvoria vo výmere 41 m², podielovou spoluvlastníčkou (8/192) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, k.ú. R., druh vinice vo výmere 551 m², podielovou spoluvlastníčkou (3/48) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. R., druh orná pôda vo výmere 7 045 m², podielovou spoluvlastníčkou (3/144) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. R., druh orná pôda vo výmere 1399 m² a vo výmere 3508 m², podielovou spoluvlastníčkou (1/24) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. R., druh orná pôda vo výmere 5163 m² a vo výmere 3308 m², podielovou spoluvlastníčkou (3/144) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 4991, k.ú. R., druh orná pôda vo výmere 21 m², vo výmere 2003 m², 14 m², 2012 m², 4924 m², podielovou spoluvlastníčkou (1/56) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. R., druh orná pôda vo výmere 2415 m² a 2443 m², podielovou spoluvlastníčkou (3/84) nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. R., druh vinice vo výmere 1911 m², podielovou spoluvlastníčkou (1/4) nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. E., druh: zastavané plochy a nádvoria vo výmere 147 m², záhrady vo výmere 7 m², záhrady vo výmere 254 m², rodinného domu, súpisné č. 2639, postaveného na parcele č. 1480, podielovou spoluvlastníčkou (1/18) nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. R., druh orná pôda vo výmere 4850 m², 4690 m² a 4778 m².

Podľa § 141 ods. 1 OSP súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

Podľa § 138 ods. 1 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Súd z obsahu spisu zistil, že súd nariadil znalecké dokazovanie a uložil povinnosť obom rodičom maloletej, každému zvlášť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku v sume 200 €. Navrhovateľ zložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Odporkyňa podala voči predmetnému uzneseniu odvolanie a požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že ustanovená znalkyňa už vypracovala vo veci znalecký posudok a vyúčtovala si trovy znaleckého dokazovania.

Nakoľko v konaní už bol podaný znalecký posudok vo veci a je potrebné vykonať vyúčtovanie trov znaleckého dokazovania, súd s poukazom na § 210a OSP zrušil uznesenie č. 31P/120/2014-224 zo dňa 23. 11. 2015 v časti uloženia povinnosti odporkyne zložiť preddavok na trovy vykonania znaleckého dokazovania vo výške 200 €. Keďže znalecký posudok už bol vyhotovený, v danom štádiu konania je zaplatenie preddavku už bezpredmetné.

Súd ďalej v konaní skúmal, či u navrhovateľky sú dané predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 OSP. Predpokladom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je súčasné splnenie dvoch podmienok, a to že priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov odôvodňujú pomery účastníka konania a zo strany účastníka konania nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Pri rozhodovaní o oslobodení od súdneho poplatku súd prihliada nielen k pomerom žiadateľa (majetkové, sociálne, rodinné), ale tiež k výške súdneho poplatku, či k povahe uplatneného nároku. Súd pri hodnotení pomerov žiadateľov, ktorými sa rozumejú spoločensko-ekonomické pomery v ktorých žiadateľ žije, posudzuje návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov vždy individuálne a osobitne vyhodnocuje pomery žiadateľa. Súd nezohľadňuje len zárobkové možnosti žiadateľa, ale prihliada na jeho celkové pomery a oprávnené potreby. Žiadateľ o oslobodenie od súdnych poplatkov tvrdenia o svojich pomeroch, ktoré odôvodňujú vyhoveniu žiadosti musí aj preukázať. Znamená to, že odporkyňa, má v prípade, že žiada o oslobodenie od súdnych poplatkov dôkazné bremeno na preukázaní, že jej pomery odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Čo sa týka podmienky, či sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, nie je možné v tomto štádiu jednoznačne konštatovať, že by išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva.

Súd je po posúdení všetkých okolností, s prihliadnutím na údaje uvedené odporkyňou a zistených súdom toho názoru, že pomery odporkyne neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Súd má v konaní preukázané, že odporkyňa je rozvedená a má vyživovaciu povinnosť k jednému maloletému dieťaťu vo výške 100 €. Je nezamestnaná, vedená ako uchádzača o zamestnanie. Má minimálne finančné úspory a spláca mesačnú splátku bezúčelového spotrebného úveru v sume 101,62 €. Žije v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej matky. Z obsahu spisu je ďalej zrejmé, že odporkyňa mala ešte v apríli 2015 finančné úspory v sume 4 000 €, no v čase podania návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov mala finančné prostriedky v sume 50 €. Ako uviedla, finančné prostriedky použila na jej liečbu a na výdavky súvisiace so stretávaním sa s dcérou. Súd ďalej zistil, že odporkyňa je spoluvlastníčkou viacerých nehnuteľností, ktoré neuviedla v tlačive.

Súd štetrením pomerov odporkyne zistil, že odporkyňa neuviedla v tlačive pravdivé skutočnosti, pritom podpisom na tlačive čestne potvrdila pravdivosť a úplnosť údajov a skutočnosť, že si je vedomá, že v prípade zistenia nepravdivých skutočností jej oslobodenie od súdnych poplatkov nebude priznané. Súd nemohol prehliadnuť, že odporkyňa je spoluvlastníčkou viacerých nehnuteľností, ktoré v tlačive nedeklarovala. Súd si je vedomý aj skutočnosti, že odporkyňa sa podrobila liečbe, s čím má spojené zvýšené výdavky, avšak súd nemá vedomosť o výške výdavkov, nakoľko ich odporkyňa v tlačive neuviedla. Je taktiež pravda, že odporkyňa je v súčasnosti nezamestnaná a nemá žiaden príjem, avšak výška mesačného príjmu nie je jediným rozhodujúcim dôvodom, na ktorý súd prihliada pri posudzovaní žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Po posúdení celkových pomerov súd konštatuje, že odporkyňa sa nachádza v ťažkej životnej situácii a má zvýšené výdavky v súvislosti s liečbou, súd však musí poznamenať, že priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov predpokladá spravidla aj subjektívne nezavinené nepriaznivé sociálne, či majetkové pomery žiadateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov. S prihliadnutím na nepriaznivý zdravotný stav odporkyne, si súd uvedomuje, že odporkyňa uprednostnila investíciu svojich v tom čase dostupných finančných prostriedkov (cez 4 000 €) na svoju liečbu, avšak znalecké dokazovanie v tomto konaní bolo nariadené aj z dôvodu, že rodičia maloletej sa nevedeli na rozsahu a spôsobe úpravy styku dohodnúť. Po posúdení celkových pomerov súd nemôže konštatovať nemajetnosť odporkyne a celkovú nepriaznivú situáciu odporkyne v takom rozsahu, že by z nej vyplývala nemožnosť odporkyne splniť si poplatkovú povinnosť aspoň v čiastočnom rozsahu.

Zohľadňujúc pomery odporkyne, skutočnosť, že odporkyňa neuviedla v tlačive pravdivé a úplne údaje, s prihliadnutím na dôvod ťažkej životnej situácie odporkyne, súd priznal odporkyne oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 1/3.

Záverom súd poznamenáva, že povinnosť odporkyne zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania bola zrušená a v prípade, že po vyúčtovaní trov znaleckého dokazovania vzniknú trovy štátu, súd o nich bude rozhodovať podľa výsledku konania po rozhodnutí vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie (§ 374 ods. 4 OSP) v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 OSP).

Banská Bystrica dňa 23. 03. 2016